

KÉKCSEI HÍRADÓ

HELYI KÖZÉLETI LAP • IX. évfolyam, 4. szám • 2014. DECEMBER

Tisztelt Kékcsei Lakosok!

Különös ünnep a karácsony, az egyik legszentebb és egyben a legörömtelibb ünnep szerte a világon. Sokféle érzés van az emberek szívében, de a legszebb, az a szeretet, odaadás és összetartozás érzése, amellyel karácsonykor megajándékozunk egymást.

A karácsony közeledtével elcsendesedik minden ember, béke és szeretet költözik a szívekbe. Felidézzük gyermekkorunk legszebb karácsonyát, a kántálások szép emlékét, a szegényes ajándékokat, melyet a szülők, nagyszülők titokban nagy szeretettel készítettek.

Egy nagy szerető család vagyunk Mi itt Kékcse. Csodálatosan összetartó közösség, akik Advent minden vasárnap délutánját együtt töltjük, közben meghatóan szép műsorok, karácsonyi dalok hozzák az egyre erő-

sebb karácsonyi hangulatot, így várjuk az ünnepet.

Örülünk mindennek, ami szép és jó körülöttünk, becsüljük meg értékeinket, mondjunk köszönetet azoknak, akik segítettek ebben az évben fejlődésünket.

Szeretném, ha minden család, minden ember békességben, szeretetben, jó egészségben töltené az ünnepeket!

Áldott, békés karácsonyt, és sikeres boldog új évet kívánok!

Szekeres Katalin
polgármester

BETLEHEMI KIRÁLYOK

Adjonisten, Jézusunk, Jézusunk!
Három király mi vagyunk.
Lángos csillag állt felettünk
gyalog jöttünk, mert siettünk
kisjuhocska mondta - biztos
itt lakik a Jézus Krisztus.
Menykárt király a nevem.
Segíts, édes Istenem.

Istenfia, jónapot, jónapot!
Nem vagyunk mi vén papok.
Úgy kallottuk megszülették
szegények királya lettél
Benéztünk hát kicsit hozzád,
üdvösségünk, égi ország!
Gáspár volnék afféle
földi király személye.

Adjonisten, Megváltó, Megváltó!
Jöttünk meleg országból.
Főtt kolbásznunk mind e fogyott,
fényes csizmánk is megrogyott,
hoztunk aranyat hat marékkal
tömjént egész vassfazékkal
Én vagyok a Boldizsár,
aki szerezsen király.

Irul-pirul Mária, Mária,
boldogságos kis mama.
Hulló könnye záporán át
alig látja Jézuskáját.
A sok pásztor mind muzsikál
Meg is kéne szoptatni már.
Kedves három királyok
jóéjszakát kívánok!

József Attila

Adventi köszöntő!

Ismét elérkeztünk az év legszebb időszakához, amely várakozással, vágyakozással, reménnyel tölt el minket. Eljött az ideje annak, hogy év végén számot vessünk önmagunkkal és erőt gyűjtünk a szeretet adására, befogadására.

Ismét karácsonyi díszbe öltöztetjük kis falunkat, amely máától egészen Vízkeresztig fogja díszíteni utcáinkat. Hagyományokkal és újdonságokkal egyaránt szolgálunk idén is.

Az első adventi gyertya meggyújtásával emlékezünk, hogy Isten úgy szereti a világot, hogy egyszülött fiát adta érettünk, hogy aki hisz Ő benne az el ne vesszen, hanem örök élete legyen.

Advent első vasárnapján a Kékcsei Asszonykórus bemutatta ünnepi mű-

sorát, amely előtt a közönség hallhatta Ruha Gyuláné jó kívánságait és Molnár Józsefné karácsonyi versét.

A II. Adventi gyertya arra emlékeztet bennünket, ahogy az angyal hírül

adta Máriának, majd Józsefnek is az örömhírt, hogy ők nevelhetik fel Isten Fiát, Jézust.

A gyertya színe ismét lila, ami az egyház liturgiájának ünnepi színét is jelzi. Advent második vasárnapján az Arany Laci Művészeti Bázis Óvoda és Bölcsőde ünnepi műsorát fogadhatták sok szeretettel a kedves vendégek.

A harmadik héten, amikor felgyul-

ladnak immár három gyertya lángjai, arra a világosságra gondolhatunk, ami a pásztorokat is megvilágította. Eljött a világ világossága, és a sötétségben szabadulást hozott mindannyiunknak. Advent harmadik vasárnapja: örvendjetelek vasárnap, ami kiemelkedik a többi közül. Advent második felének kezdetét jelzi. Színe a rózsaszín, ami az örömet szimbolizálja.

Advent harmadik vasárnapján az Arany János Ál-

talános Iskola ünnepi műsorát fogadhatták sok szeretettel a kedves vendégek!

A negyedik gyertya lángja is felragyog, eszünkbe juthat a napkeleti bölcséket vezető betlehemi csillag ragyogása. Amikor már mindegyik gyertya ég, ez azt jelenti, hogy el-

érkezett a Karácsony: boldogan ünnepelhetjük Jézus Krisztus születését, s a nekünk adott végtelen Szeretetet. A gyertya színe a bűnbánatot kifejező lila.

Advent negyedik vasárnapján a Zsindely Népzenei Együttes karácsonyi meglepetés műsorát fogadhatták sok szeretettel a megjelentek!

Kékcse Község Önkormányzata és Képviselő Testülete nevében kívánunk a község minden lakójának szeretetteljes, áldott Karácsonyt, békés, boldog, eredményekben gazdag új évet!

**Muskóczki Kornélia,
Sinka Renáta**

Iskolánk életéből

*„A gyermek az öröm, a reménység.
Gyenge testében van valami világi,
ártatlan lelkében valami égi,
egész kedves valója olyan nekünk,
mint a tavaszi vetés:
ígéret és gyönyörűség.”*

Még nem is oly rég volt szeptember 1-je, a tanévnyitó... Iskolánk tanulói örömmel fogadták elsős kispajtásait, akik hamar beilleszkedtek új „otthonukba”.

Októberben sikeres papírgyűjtési verseny zajlott az osztályok között, melynek győztese, a második osztály lett.

Október 23-a, nemzeti ünnepünk alkalmából iskolánk 7-8. osztályos tanulói az 56-os történelmi eseményeket felidéző műsort adták elő.

November hónapban több versenyen is szép eredményeket értek el tanítványaink. Szalai Lilla a Tuzséron megrendezett szavalóversenyen lett második helyezett. Gyulaházán Gaál Éva, Bojza Beáta természetismereti versenyen, Ladányi Bence második osztályos tanuló a „Játékos matematika versenyen” harmadik helyezést ért el, sportolóink ügyességi versenyen értek el második helyezést. A fűgel lábú ugróköteles lányok a Szent László

Középiskolában képviselték iskolánkat. Több levelezős tanulmányi verseny is folyamatban van, melyre szintén lelkiismeretesen, nagy szorgalommal készülnek tanulóink. Köszönet a szép eredményekért a gyerekeknek és a felkészítő pedagógusoknak!

December mindig a nagy várakozások ideje, a gyerekek nagy izgalommal várják a Mikulást, a téli szünetet, s az év legszebb ünnepét a Karácsonyt. Ajándékokat készítenek, verset tanulnak, s várják a nagy meglepetéseket.

Az ünnep varázsa egy röpket pillanatra elfeledteti a bajokat s megszüpíti a Világot.

Bereczkiné Boros Mónika

Adventi játszóház az iskolában

Karácsonyra készülődvén 2014. december 12-én az általános iskola 1. és 2. osztály tanulói sok szeretettel

várták az óvodás gyerekeket az Adventi játszóházba.

A munka három csoportban, három

munkasztagnál folyt. Az első asztalnál karácsonyi angyalka készült muffin papírból és fénymásolt fejcskéből. A másodiknál só-liszt gyurmából készült karácsonyfadíszeket festettünk. A harmadik asztalnál facsipesz és kartonlapok felhasználásával ismét karácsonyfadíszek készültek. Közben halkan szólt a karácsonyi zene.

A nebulók forgószínpad szerűen dolgoztak, mind a három munkadarabot elkészítették. A gondosan elkészült művek szép sorakoztak az asztalok sarkán. Forró tea, kalács és szaloncukor elfogyasztása után az iskolások énekeltek az ovisok verseltek.

A jól sikerült délelőttöt közös énekléssel zártunk.

Kassa Tiborné
pedagógus

Kékcei Asszonykórus – Népművészeti fórum

2014. december 3-án, Kisvárdán, a Van Esély Közhasznú Egyesület szervezésében fellépésre hívták a Kékcei Asszonykórust, amely a kisvárdai Konferencia Központ nagytermében került megrendezésre. A Népművészeti fórum „egy tőről fakadó” program keretében több helyszínről érkeztek fellépők, akik nívós műsorokkal örvendeztették meg a megjelenteket. A résztvevő oklevéllel jutalmazták. Ezen alkalommal lehetőség nyílt egymás megismerésére, népművészeti értékeiknek bemutatására.

Karácsonyi hagyományok, népszokások

Andrást követő vasárnapon kezdetét veszi az advent időszaka, azaz várakozás és felkészülés az Úr eljövételére. Az ünnepkörhöz a magyar hagyományokban számos hiedelem, babona és népszokás tartozik, ez utóbbiak közül talán a legelterjedtebb a betlehemezés, a lucázás és a regölés.

Lucázás

Luca napján legjellemzőbb szokás a **kotyolás**. Kora hajnalban, 3-4 óra körül jártak kotyolni a 7-16 éves fiúk. Minden esetben szalmát, vagy fát vittek magukkal, melyre kotyolás közben leültek. A legközelebbi szomszédhoz mentek először, „ott a magukkal vitt fát, forgácsot vagy szalmát, a szobaajtó talpa elé vagy a pitvarföldre teszik, s rendszeren, minden kérdés nélkül egyszerre nagyon erős hangon elkezdik: Lucza, Lucza, kity, kity!” A kotyolók elől sokszor elzárták a kaput, s „rakoncátlanságuk” miatt mások is éppen csak megtúrták őket. Persze, azt megjegyzték, hol nem nyertek bebocsájtást, mert utána valahogy mindig megbosszulták a házigazda bűnét.

A kotyolás elvégzése után a szobába mennek, s kenyeret, kalácsot, pálinkát, gyümölcsöt, kétfillérest kapnak. A fát és a szalmát, amin a fiatalok kotyolnak, a gazda igyekszik megtartani magának, mert különben a „tyúkok haszna elmenne”. Azt tartják, hogy **amely gazda házában nem enged lucázni, házában a tyúkok nem tojnak**. Ha az asszony Luca napján sokat jár, tyúkjai abban az évben nem tojnak.

Luca asszony megköveteli, hogy az ő napját tényleg megünnepeljék, mert a mondás úgy tartja, ha valaki e napon fon, annak keze egész évben szenved, ha valaki párol valamit, akkor azt Luca „csúffá” teszi.

Luca napján nem szabad fehérrépnek a szomszédba menni, mert a meglátogatottnál a szerszámok (fejsze, sze-

kerce, ásó stb.) nyelébe vert ékek nem tartanak, s a tyúkok nem ülik meg a fészket.

E napon annyi kukoricapogácsát sütöttek, ahány tagú volt a család. Sütés előtt a pogácsákat megjelölték, belsejükbe tollat tettek. Úgy hitték, hogy akinek a tolla a kemencében megperzselődött, az a következő évben meghal.

Ekkor állnak neki a **lucaszék készítésének** is, melynek a karácsonyi éjféli misén van nagy szerepe, hiszen aki arra felállt, az megláthatta, hogy ki a boszorkány. A széket 13 napig kellett titokban, a család tudta nélkül készíteni, 13 fából, melyet 13 helyről szedtek össze. A széket az éjféli mise után általában elégették, hogy a boszorkányok ne férhessenek hozzá.

A **karácsonyi asztal** a n é p h a g y o m á n y b a n fontos szerepet játszott az ünnepkor. Mind az **asztal díszítésének**, mind az **étkezésnek** szigorú rendje volt. A feltálat fogásoknak mágikus erőt tulajdonítottak. A karácsonyi ab-

roszt az év során még általában vetőabrosznak használták (ebből vetették az első gabona magvakat, hogy bő termés legyen.) Az asztalra gabona magvakat helyeztek, ebből adták a baromfiaknak, hogy jól tojjanak, az asztal alá pedig szalmát tettek, annak emlékére, hogy Jézus jászolban született. Később ezt a szalmát a jószág alá tették, hogy egészséges legyen, de volt ahol a gyümölcsfákra is kötözték belőle, jó termést remélve.

A szigorú rituálékhoz tartozott, hogy a gazdaasszony nem állhatott fel vacsora közben az asztaltól, hogy jól tojój tyúkjai legyenek. Az **ételek kö-**

zül előnyben részesítették azokat, amelyek bőséget, jó termést ígértek a háziaknak. Innen a **bab, borsó, lencse, mák, dió, hal** (halpikkely miatt) megjelenése a karácsonyi asztalon. A fokhagyma az egészséget, a méz (mézesbáb) az élet édességét jelképezte. A kalácsból, almából az első falatokat szétosztották egymás között, hogy a család mindig összetartsen. A **karácsonyi morzsát összeszedték**, és az állatoknak adták, hogy termékenyek legyenek, de jó volt betegek gyógyítására, rontás elűzésére is. Sok helyen este az asztalt nem szedték le, hogy a betérő kis Jézus ne maradjon éhes.

Regölés

A regölés a téli napforduló őszi, pogány kori szokása. **Férfiak jártak házról-házra és bőség, termékeny-**

ségvarázsló rigmusokkal köszöntötték a háziakat. Általában karácsony másnapján, 26-án került rá sor. A néprajzkutatók a regölés dallam és prozódiai sajátosságai alapján finnugor eredetet mutatnak ki (a kutatás szerint a sámánénekekkel van összefüggésben). Különféle népi hangszerekkel (duda, dob, csengő...) is kísérték a regölést, a szereplők kifordított báránybőr bundát viseltek. A regösök a házhoz való megérkezéskor a házigazdától engedélyt kérnek, hogy elmondhassák az éneket, ezután beköszöntőt mondanak, majd gyakori a csodaszarvas legenda valamely változatának elmondása, ezután

következnek a jókívánságok a háziaknak és az adománykérés. Állandó szövegrész a refrén: “Haj, regő rejtem, azt is megengedte az a nagyúrsten.”

Betlehemezés

A betlehemezés a magyar paraszti hagyomány egyik legismertebb és legnépszerűbb, többszereplős, dramatikus népszokása a karácsonyi ünnepkörben. Tulajdonképpen **pásztorjáték**, azt a történetet meséli el, melyben Jézus születésekor a pásztorok vagy a “három királyok” (a napkeleti bölcsek) meglátogatják a jászolban, barokk közt fekvő kisdedet és Máriát. A betlehemezők, általában férfiak, legények vagy gyerekek betlehemet visznek magukkal. Ez fából, papírból készült jászol, melyben a szent család figuráit és a jászolban fekvő állatokat ábrázolják. A **dramatikus játék részei** a bekéredzkedés, a háziak köszöntése, a születéstörténet felolvasása vagy előadása, adománygyűjtés. Állandó szereplők a pásztorok (külön megemlíthető az öreg pásztor) és egy angyal, illetve bizonyos vidékeken Heródes. Az erdélyi betlehemes hosszabb terjedelmű misztériumjáték, több szereplővel. Általában megjelenítik Szűz Máriát, Szent Józsefet is. A magyar népi hagyományban **Szenteste napján** csak a ház körül szabadott dolgozni, a mezőn tilos volt tevékenykedni. Szintén nem volt szabad

kölcsönadni, mert ez elvitte a szerencsét. Ezen az éjjelen merítették az ún. aranyos vizet vagy életvizet, melynek egészségvarázsló szerepet tulajdonítottak. Az éjjeli mise alatt a pásztorok egyes vidékeken körbejárták a templomot, és zajkeltéssel (ostorcsattogtatás, kürtölés...) igyekeztek a gonosztaávol tartani. A mise után a gazdák megrázták a gyümölcsfákat, hogy bő termés legyen, illetve az állatoknak is különféle mágikus erővel bíró ételeket adtak (pl. szentelt ostyát, piros almát...), hogy egészségesek maradjanak.

Aprószentek napja (december 28.) tulajdonképpen a Heródes parancsára tömegesen kivégzett betlehemi kisdetek emlékünnepe. Aprószent minden fiúcsesemő. **Az Aprószentek napivesszőzés** az újesztendei szerencsekívánás különös fajtája, a katolikus egyház őrzi ezt a szokást. Régen a gyanútlan gyermeket a szomszédba küldték, ahol megvesszőzték, hogy egészséges maradjon.

Szerelmi jóslatok

Szintén számos hiedelem kapcsolódott Luca napjához (december 13.). Szent Lucia a 3. és 4. század fordulóján élt Szicília szigetén. A legenda szerint Jézus menyasszonya volt, ezért őt is házasságszerző szentnek tartották. Luca napján volt szokás a **gombóc-vagy derelyefőzés**. A lányok kilenc

cédulára egy-egy fiúnevet írtak, s ezeket a gombócok belsejébe tették. Amelyik gombóc először jött fel a főzés során a víz tetejére, azt kivették és a benne lévő cédula elárulta a jövődöbeli párjuk nevét. Egy másik jóslás szerint **kilenc cédulára egy-egy keresztnevet kellett írnia** a kíváncsi fiatalnak, amiket azután betett a párnája alá, s azon kellett aludnia. Ezután minden este ki kellett venni egy-egy cédulát a párna alól, s amelyik utoljára maradt, az mutatta meg a **jövendőbeli nevét**. Ha Luca napra pogácsát sütöttek, egy pogácsába bele tettek egy gyűrűt. Ha ezt éppen az eladósorban lévő lány találta meg, azt jelentette, hogy rövidesen férjhez megy. Más esetben a lányok tizenkét cédulára ráírtak egy-egy fiúnevet, s ezeket egyesével a tűzbe dobták. Az utolsó papír mutatta meg a vőlegény nevét. A kocsonyaevéshez is fűződött jóslás. A kocsonyában lévő csontoknak nevet adtak és letették a földre. Majd behívták a kutyát, s az amelyik csontot leg hamarabb elvette, olyan nevű lesz a lány férje.

Szerelmi jóslatok szerint, ha az **éjféli misére harangozáskor** a leány a szobában befelé söpör, az asztalt megteríti, rá tányért, s evőeszközt tesz, majd utána egy ingben, mezítláb megkerüli háromszor a házat, a szoba ablakán benézve meglátja a **leendő urát**.

Aszalt szilvával töltött csirkecomb

Hozzávalók / 6 adag

- 6 db csirkecomb
- 10 dkg aszalt szilva
- 6 evőkanál mogyoróvaj
- 20 dkg bacon
- 3 evőkanál sertészsír
- 1 fej fokhagyma
- fűszersó ízlés szerint

Elkészítés

1. A csirkecombokról a bőrt lehúzzuk (ízlés dolga, aki szereti rajta is hagyhatja), felső részét kicsontozzuk. A csont helyére mogyoróvaját kenünk, és beleteszünk 4-5 db aszalt szilvát. Összehajtogatjuk, és bacon szeletekkel körbetekerjük.

2. Egy tepsit alaposan kizsírunk és belefektetjük a combokat. Ízlés szerinti fűszersóval meghintjük.

3. A fokhagymát gerezdekre szedjük, és héjastól a hús köré szórjuk. Aláöntünk 2 dl vizet, és alufóliával vagy fe-

dővel befedjük. Egy órát lefedve, fél órát fedő nélkül sütjük. Sütési hőfok: 180°C.

4. Tálalhatjuk párolt káposztával, rizzsel, vagy burgonyával.

Nálunk járt a Mikulás

*„Megjött a Mikulás itt van már,
Tele van a puttonya régen már,
Jó gyerek, rossz gyerek mind tudja,
Mit hoz a Mikulás a puttonyban.”*

Énekelték a gyerekek december 5-én, iskolánk Mikulás ünnepségén. Az adventi időszakban ünneplőbe öltözötti lelkét kicsi és nagy egyaránt, várja a csodát. Így voltak ezzel intézményünk első és második osztályos tanulói is, akik nagy lelkesedéssel és izgalommal készültek erre a délutánra. Szent Miklós püspök emléknapiját az apróságok minden évben verses, dalos műsorral színesítik. Lázasan készülődtünk, közösen feldíszítettük a tantermet, az iskola folyosóit, az ebéd-

lőt. A gyerekek heteken keresztül próbálták, örömmel tanulták a verseket, a dalokat, a jeleneteket valamint a táncokat. Majd pedig eljött az előadás napja, amit már minden résztvevő nagyon várt. A szülők, nagyszülők, testvérek, rokonok és minden kedves érdeklődő meggyőződhetett arról, hogy a sok gyakorlás nem volt hiába. Igaz volt, aki ki-

csit megszéppenne, rémülten verselt, volt, aki ünnepi dalokat énekelt. A műsor végén mindenki megkapta a jól megérdemelt, édességekkel megrakott csomagját. A feszültség levezetésére pedig mikulásdiscó várta a megjelenőket. Vígán táncoltak, örültek ennek a szép napnak.

*„Itt van már a Téliapó,
Tele van a zsákja,
Mosolyog az arca
Örömmel látva.
Énekeljünk néki, senki
nem vár biztatásra.
Így búcsúzik tőlünk:
A viszontlátásra!”*

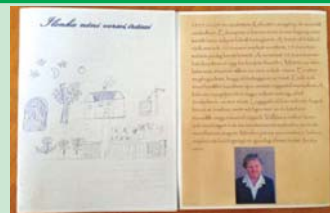
Kedves Mikulás! Jövőre ismét szeretettel várunk!

Felkészítő pedagógusok: Gergely Istvánné, Gerzsenyi Béláné, Kovács Borbála, Tordainé Maklári Mariana, Tóthné Tulipán Ibolya Ágnes

Az iskolát az ünnepi alkalommal Kovács Mónika tanárnő dekorációi díszítették.

Könyvajánló

Ilonka néni versei, írásai

Ruha Gyuláné, aki mindenki Ilonka mamája már évek óta ír verseket és történeteket. Most úgy döntött szeretné megosztani községünk lakóival, s ezzel fenn maradni az utókor számára. Ez a verses füzet olyan érzelmmel teli eseményekről szól, ami az ő életét végig kísérte.

Ruha Gyuláné életútja: 1935. 10. 09-én született Kékcseán. Szegény, de szerető családban. Édesapja a három éves orosz fogság után került haza súlyos fekvőbetegként. A 3000 öföld a család többi részére maradt. 10 évesen markot szedett, 15 éves testvére kévét kötött. A versek írását 16 éves korában kezdte el. A Kékcsei Ószikék Nyugdíjas Klub tagja volt sokáig. Nehéz élete ihlette verseit, amelyeket jó szívvel ajánl mindenkinek.

Minden jót és szeretetben, békességben és boldogságban gazdag életet kíván: Ilonka néni.

MIKULÁS HÁZ

2014. évben azzal a meglepetéssel kedveskedett Kékcse Község Önkormányzata a gyerekeknek, hogy megépült a Mikulás Ház. December első hetében minden délután várta az ide látogatókat a Mikulás és Krampuszai, akik egy kis meglepetéssel jutalmazták a verssel és énekekkel kedveskedőket.

A gyerekek személyesen is átadhatták levelüket a Mikulásnak, aki nagy örömmel olvasta és gyönyörködött jókívánságaikban!

Ezúton szeretnénk megköszönni mindenkinek a levelét, s ezzel hagyományt teremtve, reméljük jövőre is találkozunk!